

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 4. maja 2022. godine
Ref. br.: KK 87/22

U skladu sa stavom 1. člana 115. [Organizacija Ustavnog suda] Ustava Republike Kosovo, članovima 2. (Organizacija rada Ustavnog suda) i 11. (Predsednik i zamenik predsednika) Zakona br. 03/L-1210 Ustavnom sudu Republike Kosovo, Zakonom br. 04/L-097 o bibliotekama, izmenjenim i dopunjenim Zakonom br. 06/L-121 o izmeni i dopuni Zakona br. 04/L-097 o bibliotekama, i shodno stavu 3 (b) i (f) pravila 16. (Administrativne sednice) Poslovnika o radu Ustavnog suda br. 01/2018, Sud, na administrativnoj sednici od 23. marta 2022. godine, usvaja:

**PRAVILNIK BR. 04/2022 O
ORGANIZACIJI I FUNKCIONISANJU BIBLIOTEKE USTAVNOG SUDA
REPUBLIKE KOSOVO**

**Član 1.
Cilj**

Ovim Pravilnikom se utvrđuju pravila za organizaciju i funkcionisanje Biblioteke Ustavnog suda Republike Kosovo.

**Član 2.
Područje primene**

Odredbe ovog Pravilnika primenjuju se na službenika za biblioteku i sve korisnike Biblioteke Ustavnog suda Republike Kosovo.

**Član 3.
Definicije**

1. Izrazi upotrebljeni u ovom Pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1.1. **Sud:** znači Ustavni sud Republike Kosovo;
- 1.2. **Biblioteka:** znači jedinica unutar Suda koja prikuplja, registruje, skladišti, čuva i daje na raspolaganje korisnicima bibliotečku zbirku i onlajn pretraživačke platforme u skladu sa ovim Pravilnikom, pružajući im slobodan pristup informacijama u bilo kom obliku u kome su one deponovane;
- 1.3. **Bibliotečki materijal:** znači svaki materijal koji je registrovan i deponovan u Biblioteci, bilo fizički ili elektronski, uključujući, ali ne ograničavajući se na knjigu, bilten, pravni akt, izveštaj, novine, časopis, članak i brošuru;
- 1.4. **Bibliotečka zbirka:** znači celokupan materijal koji je registrovan i uskladišten u Biblioteci, u fizičkom ili elektronskom obliku, uključujući, ali ne ograničavajući se na knjige, biltene, pravne akte, izveštaje, novine, časopise, članke i brošure;
- 1.5. **Onlajn pretraživačka platforma:** znači platforma ili baza podataka na internetu/onlajn u okviru koje se mogu pretraživati, a u određenim slučajevima i čitati, preuzimati i/ili štampati različite informacije, uključujući, ali ne ograničavajući se na knjige, članke, pravne akte i naučne radove;
- 1.6. **Onlajn pretraživačka platforma Biblioteke:** znači onlajn pretraživačka platforma u okviru Biblioteke, kreirana za pretraživanje i u određenim slučajevima i za čitanje, preuzimanje i/ili štampanje bibliotečke zbirke;
- 1.7. **Službenik za biblioteku:** znači službenik Suda koji je odgovoran za upravljanje Bibliotekom na osnovu pravila utvrđenih u ovom Pravilniku;
- 1.8. **Korisnik biblioteke:** označava sve službenike Suda koji su ovlašćeni da koriste Biblioteku;
- 1.9. **DDC sistem:** znači Dewey Decimal Classification sistem za registraciju, klasifikaciju i raspoređivanje štampane bibliotečke građe na osnovu teme, pri čemu svaki materijal ima identifikacioni broj i određeno mesto u biblioteci.

Član 4. Delatnost Biblioteke

1. Biblioteka Suda je javna biblioteka posebne vrste osnovana u okviru javne institucije u skladu sa Zakonom br. 04/L-097 o bibliotekama¹;

¹Vidi stav 2.5 člana 5. (Vrste biblioteka), stav 5. člana 13. (Finansiranje javnih biblioteka) i član 21. (Funkcije i zadaci Posebne biblioteke) Zakona br. 04/L-097 o bibliotekama.

2. Biblioteka je jedinica u okviru Suda koja svojom zbirkom i onlajn pretraživačkim platformama pruža svojim korisnicima uvid u potrebne informacije iz pravne oblasti i šire, a istovremeno doprinosi i povećanju kvaliteta rada Suda;
3. Biblioteka prikuplja, registruje, deponuje, čuva i daje na raspolaganje korisnicima svoju zbirku i onlajn pretraživačke platforme u skladu sa ovim Pravilnikom, pružajući im slobodan pristup informacijama u svakom obliku u kome su one deponovane, kao i tehničku pomoć u pronalaženju tih informacija kada je to potrebno;
4. Bibliotečka zbirka se sastoji uglavnom od literature iz oblasti ljudskih prava i ustavnog prava.

Član 5. Organizacija Biblioteke

1. Biblioteka funkcioniše u okviru Departmana za administraciju i ljudske resurse Suda;
2. Bibliotekom upravlja službenik za biblioteku u skladu sa pravilima i obavezama utvrđenim u ovom Pravilniku;
3. Biblioteku čine:
 - (i) Bibliotečka zbirka; i
 - (ii) Onlajn pretraživačke platforme Biblioteke.
4. Onlajn pretraživačke platforme Biblioteke su:
 - (i) Platforma Koha Library;
 - (ii) Platforma E-Library, i
 - (iii) Druge onlajn platforme za pretraživanje biblioteke koje se stvaraju po potrebi Suda;
5. Biblioteka se s vremena na vreme pretplaćuje na onlajn pretraživačke platforme na određeno vreme u zavisnosti od sredstava i drugih okolnosti. Lista onlajn pretraživačkih platformi na koje je Biblioteka pretplaćena se ažurira, održava i daje na raspolaganje korisnicima od strane službenika za biblioteku. Pristup korisnika ovim onlajn pretraživačkim platformama zavisi od pravila ovog Pravilnika i pravila određenih platformi koje se koriste.

Član 6. Bibliotečka zbirka

1. Bibliotečka zbirka se deli u dve kategorije:
 - (i) fizička bibliotečka zbirka; i
 - (ii) elektronska bibliotečka zbirka;
2. Registracija, klasifikacija i raspoređivanje fizičke bibliotečke zbirke vrši se prema DDC sistemu, pri čemu se svaki materijal registruje, klasifikuje i raspoređuje na osnovu oblasti/teme kojoj pripada, oblasti koja se identifikuje određenim decimalnim brojem. Svaki fizički bibliotečki materijal se registruje u sledećem kratkom obliku:
 - (i) Decimalni broj koji identifikuje oblast; i
 - (ii) Tri slova autorovog prezimena;
3. Fizička bibliotečka zbirka se upisuje u katalog Biblioteke, dokument koji sadrži naslove, imena autora i nekoliko drugih osnovnih podataka o fizičkom materijalu. Bibliotečki katalog se čuva i ažurira u fizičkom i elektronskom obliku, a korisnicima se daje na raspolaganje od strane službenika za biblioteku;
4. Bibliotečka zbirka obuhvata, ali nije ograničena na sledeće materijale:
 - 4.1. oblast pravosuđa uopšte i ustavna oblast posebno;
 - 4.2. sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava i Suda pravde Evropske unije;
 - 4.3. naučne radove, knjige i članke iz ustavne i srodnih oblasti;
 - 4.4. periodične publikacije Suda i šire, i
 - 4.5. izveštaje i publikacije sa međunarodnih konferencija ustavnih sudova.

Član 7. Platforma Koha Library

1. Platforma Koha Library je onlajn pretraživačka platforma Biblioteke koja sadrži naslove, imena autora i nekoliko drugih osnovnih podataka o fizičkoj zbirci Biblioteke. Na platformi Koha Library korisnici se mogu upoznati o tome da li je traženi materijal na raspolaganju ili ga je pozajmio neko drugi i mogu podneti zahtev za rezervisanje materijala;

2. Platforma Koha Library ne pruža mogućnost pregleda stranica materijala, osim u slučajevima kada to omogućava "Google Preview" sistem;
3. Pretraga se na platformi Koha Library vrši unosom bilo koje od sledećih ključnih reči:
 - (i) ime;
 - (ii) autor;
 - (iii) izdavačka kuća;
 - (iv) godina izdavanja;
 - (v) decimalni broj odgovarajućeg polja (DDC); i/ili
 - (vi) međunarodni standardni knjižni broj (ISBN);
4. Svi službenici Suda se registruju i mogu koristiti platformu Koha Library;
5. Službenik biblioteke upravlja platformom Koha Library i preduzima sledeće radnje:
 - (i) Aktiviranje naloga službenika Suda na platformi Koha Library, unošenjem imena, prezimena i privremene lozinke službenika;
 - (ii) Informisanje službenika Suda o pravima i obavezama u vezi sa korišćenjem platforme Koha Library; i
 - (iii) Organizovanje obuka o načinu korišćenja platforme Koha Library.

Član 8.

Platforma E-Library

1. Platforma E-Library je onlajn pretraživačka platforma Biblioteke koja sadrži elektronsku zbirku Biblioteke i na kojoj korisnici mogu da pretražuju, čitaju i preuzimaju elektronske materijale;
2. Svi službenici Suda se registruju i mogu koristiti platformu E-Library;
3. Službenik biblioteke upravlja platformom E-Library i preduzima sledeće radnje:
 - (i) Aktiviranje naloga službenika Suda na platformi E-Library, unošenjem imena, prezimena i privremene lozinke službenika;
 - (ii) Informisanje službenika Suda o pravima i obavezama u vezi sa korišćenjem platforme E-Library; i
 - (iii) Organizovanje obuka o načinu korišćenja platforme E-Library.

Član 9. Onlajn pretraživačka platforma Biblioteke

1. Biblioteka stvara onlajn pretraživačke platforme po potrebi Suda;
2. Svi službenici Suda se registruju i mogu da koriste onlajn pretraživačke platforme Biblioteke;
3. Službenik Biblioteke upravlja onlajn pretraživačkim platformama i preduzima sledeće radnje:
 - (iv) Aktivira naloge službenika Suda u onlajn pretraživačkoj platformi, unošenjem imena, prezimena i privremene lozinke službenika;
 - (v) Informiše službenike Suda o pravima i obavezama u vezi sa korišćenjem onlajn platforme za pretraživanje; i
 - (vi) Organizuje obuke o korišćenju onlajn platforme za pretraživanje.

Član 10. Korisnici Biblioteke

1. Korisnici Biblioteke su svi službenici Suda koji su ovlašćeni da koriste Biblioteku, kao što su sudije, savetnici i administrativno osoblje. Korisnici Biblioteke imaju neograničen pristup celokupnoj bibliotečkoj zbirci i onlajn pretraživačkim platformama;
2. Službenik biblioteke upisuje sve korisnike u registar korisnika biblioteke;
3. Pozajmljivanje fizičke bibliotečke zbirke se upisuje u korisnički karton u koji se unose sledeći podaci:
 - (i) Naslov pozajmljenog materijala sa relevantnim podacima;
 - (ii) Datum pozajmljivanja i datum vraćanja; i
 - (iii) Potpis korisnika.
4. Predsednik Suda, u konsultaciji sa sudijama Suda, može odobriti zahteve za pristup Biblioteci i/ili onlajn pretraživačkoj platformi osobama koja nisu službena lica Suda i koja traže pristup ovoj biblioteci u svrhu naučnog istraživanje podnošenjem dobro obrazloženog zahteva za pristup.
5. U odluci predsednika Suda o usvajanju zahteva za pristup Biblioteci naučnog istraživača mora se, pored ostalih važnih podataka, navesti vreme trajanja i određeni uslovi pristupa. Ovi istraživači mogu biti, ali nisu ograničeni na, službenici javnih institucija na Kosovu, naučnici, pravnici, profesori, studenti i predstavnici nevladinih organizacija.

6. Naučni istraživači kojima je dozvoljen pristup iz stava 4 ovog člana dužni su da potpišu izjavu o poverljivosti i da se, između ostalog, pridržavaju pravila ovog Pravilnika koja se primenjuju na korisnike Biblioteke.
7. Službenik za Biblioteku upisuje u registar naučnih istraživača sledeće podatke:
 - (i) Kopiju pismenog zahteva;
 - (ii) Odluku o odobrenju zahteva za korišćenje Biblioteke na određeno vreme i pod određenim uslovima koju donosi predsednik Suda u konsultaciji sa sudijama Suda;
 - (iii) Kopiju lične karte;
 - (iv) Spisak traženih izdanja za pozajmljivanje; i
 - (v) Potpisivanje za vraćanje izdanja.

Član 11. **Posebni uslovi za korišćenje Biblioteke**

1. Korisnici bibliotečke zbirke i onlajn pretraživačkih platformi dužni su da:
 - (i) poštuju važeći zakon o autorskim pravima;
 - (ii) čuvaju fizičku zbirku Biblioteke od oštećenja;
 - (iii) poštuju rokove pozajmljivanja; i
 - (iv) poštuju sva druga pravila utvrđena ovim Pravilnikom i pravila online pretraživačkih platformi koje se koriste;
2. Korisnik ima punu individualnu odgovornost za pozajmljeni materijal i odgovara za sve obaveze utvrđene ovim Pravilnikom i važećim zakonima, uključujući, ali ne ograničavajući se na poštovanje autorskih prava, čuvanje materijala, zabranu neovlašćenog kopiranja i poštovanje pravila onlajn pretraživačkih platformi;
3. U slučaju gubitka ili oštećenja fizičkog materijala Biblioteke, kao što su cepanje, podvlačenje i/ili obeležavanje, korisnik mora taj materijal zameniti materijalom koji je isti ili ekvivalentan izgubljenom ili oštećenom materijalu. U tom slučaju, korisnik će popuniti odgovarajući obrazac za zamenu izgubljenog materijala u koji se upisuju podaci korisnika i zamenjenih materijala, i stavljaju potpisi korisnika i službenika za biblioteku;
4. Fizička zbirka Biblioteke može se pozajmiti do trideset (30)kalendarskih dana, osim kada na osnovu pismeno obrazloženog zahteva, generalni sekretar donese odluku o usvajanju zahteva za produženje roka;
5. Korisnici će se poslednjeg dana podsetiti na obavezu vraćanja pozajmljenog materijala, i to putem e-maila koji šalje službenik za biblioteku ili automatskog e-maila elektronskog sistema za upravljanje bibliotekom;

6. Korisnici mogu da pregledaju elektronsku bibliotečku zbirku na neodređeno vreme, pridržavajući se ovog Pravilnika i pravila online pretraživačkih platformi koje se koriste;
7. Korisnik može da rezerviše odabrani materijal do pet (5) dana pre preuzimanja. Ako se rezervisani materijal ne preuzme u određenom roku onda će se rezervacija otkazati;
8. U slučaju nepoštovanja rokova za pozajmljivanje iz opravdanih razloga, kao što su službena putovanja, obuke u inostranstvu i zdravstveni ili porodični problemi, o tome treba obavestiti službenika biblioteke pismenim putem;
9. Korisnici mogu pozajmiti do pet (5) fizičkih materijala u istom periodu korišćenja.
10. Naučni istraživači kojima je dozvoljen pristup Biblioteci u skladu sa stavom 4 člana 10 ovog Pravilnika, ne mogu van Suda pozajmljivati zbirku Biblioteke, već je mogu koristiti samo u prostorijama Biblioteke, poštujući određena prava i obaveze utvrđene u odluci o odobravanju zahteva za pristup Biblioteci, kao i, u slučaju korišćenja onlajn pretraživačkih platformi, poštujući pravila platformi koje se koriste.
11. Naučni istraživači kojima je dozvoljen pristup Biblioteci u skladu sa stavom 4 člana 10 ovog Pravilnika mogu da pregledaju elektronsku zbirku Biblioteke i/ili mogu pristupiti onlajn pretraživačkim platformama samo na računaru/laptopu Suda i samo u okviru Suda, kao i u roku utvrđenom odlukom o odobravanju zahteva za pristup Biblioteci.

Član 12.

Odgovornosti i dužnosti službenika za biblioteku

1. Službenik za biblioteku, u skladu sa opisom radnog mesta, preuzima sve neophodne radnje za efikasno i nesmetano upravljanje Bibliotekom;
2. Službenik za biblioteku ima sledeće dužnosti i odgovornosti:
 - (i) upravljanje, registrovanje, deponovanje, čuvanje, klasifikacija i pozajmljivanje bibliotečke zbirke;
 - (ii) ažuriranje podataka i upravljanje bibliotečkim katalogom, platformom Koha Library i platformom E-Library;
 - (iii) kontinuirano obogaćivanje platformi Koha Library i E-Libraryovim materijalima;

- (iv) praćenje najnovijih dešavanja u upravljanju bibliotekama i dostavljanje preporuka za izmene i dopune ovog Pravilnika ili preduzimanje bilo koje radnje koja bi mogla da poveća efikasnost Biblioteke;
- (v) saradnja sa sestrinskim bibliotekama kao i sa drugim partnerima u cilju razvoja Biblioteke i njenog obogaćivanja novim materijalima;
- (vi) upravljanje, evidentiranje podataka, aktiviranje naloga, nadgledanje, čuvanje korisničkih informacija i pružanje pristupa platformama Koha Library i E-Library;
- (vii) informisanje korisnika o obogaćivanju bibliotečke zbirke novim naslovima;
- (viii) pružanje tehničke pomoći i orijentacionih obuka za korisnike platformi Koha Library i E-library i drugih onlajn pretraživačkih platformi;
- (ix) tekuća istraživanja i preporuke za članstvo Suda u međunarodnim mrežama biblioteka, onlajn pretraživačkim platformama i raznim međunarodnim elektronskim izvorima;
- (x) sprovođenje različitih istraživanja i priprema materijala na osnovu zahteva predsednika i sudija Suda; i
- (xi) obavljanje svih drugih dužnosti utvrđenih ovim Pravilnikom i odlukom o opisu radnog mesta.

Član 13. **Proširivanje i obogaćivanje bibliotečke zbirke**

1. Biblioteka Suda kontinuirano teži tome da obogaćuje svoje zbirke sa fokusom na najsavremeniju literaturu u okviru pravosudnog sistema, posebno u oblasti ljudskih prava i ustavnog prava, oslanjajući se na budžetske kapacitete Suda, kao i na podršku partnera i mreža koje podržavaju razvoj biblioteka ustavnih sudova;
2. Obogaćivanje bibliotečkih zbirki realizovaće se na godišnjem nivou, na organizovan način i na osnovu identifikacije potreba i prioriteta Suda;
3. Obogaćivanje bibliotečkih zbirki vrši se kupovinom, poklonom ili razmenom materijala²;
4. Biblioteka Suda ima za cilj članstvo u mrežama međunarodnih biblioteka i pretplatu na različite međunarodne elektronske izvore;

²Vidi stav 3. člana 15. (Razvoj i prerada kolekcija) Zakona br. 04/L-097 o bibliotekama.

5. Donatore i davaoce priloga za obogaćivanje bibliotečkih zbirki u poseban registar Suda evidentira službenik biblioteke, koji služi kao kontakt osoba za očuvanje i nastavak saradnje.

Član 14. Stavljanje van snage

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, stavlja se van snage Praktično uputstvo br. 08/2013 o pravilima Biblioteke u Ustavnom sudu Republike Kosovo.

Član 15. Stupanje na snagu

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom potpisivanja od strane predsednika Suda, nakon prethodnog usvajanja na administrativnoj sednici.

Priština, 4. maja 2022. godine

Gresa Caka-Nimani
Predsednica Ustavnog suda

